

‘Het visserijbeleid moet fors hervormd worden’

Het gemeenschappelijk visserijbeleid (GVB) is door een stapeling van maatregelen zo complex geworden dat nog maar weinigen het begrijpen. Uitvoering en controle is lastig en daar lijdt het draagvlak onder. Een forse hervorming van het GVB is noodzakelijk, zegt Patricia de Vries, senior beleidsmedewerker bij de Directie Agroketens en visserij van LNV.

Patricia de Vries: ‘We moeten de GVB-hervorming aangrijpen om het beleid beter aan te laten sluiten op de Kaderrichtlijn Marien en Natura 2000.’

Overcapaciteit, kortetermijndenken en het niet naleven van regels. Dat schort er in het kort aan het huidige visserijbeleid volgens de Europese visserijcommissie. Deelt LNV die analyse?

‘In grote lijnen zeker. Het gaat niet goed met de visbestanden. Maar ook niet met de visser. Bovendien heeft de visserij nog teveel nadelige effecten op het ecosysteem. Sinds de laatste hervorming, in 2002, is het beleid wel verbeterd. Zo zijn er meerjarenplannen voor vangsten gekomen, wat de sector meer zekerheid heeft gegeven en goed was voor de visbestanden op de Noordzee. Ook is er dit jaar een nieuwe verordening aangenomen over illegale, ongereguleerde en niet-gerapporteerde visserij en een nieuwe controleverordening. Dat er in heel Europa sprake is van overbevissing

en overcapaciteit is ons wel wat kort door de bocht. Op de Noordzee gaat het namelijk de goede kant op. De afgelopen tien jaar is de vloot ook met dertig procent gekrompen. Voor blauwvintonijn op de Middellandse zee is de vloot echter zeker drie tot vier keer groter dan wat gevangen mag worden. Daar zit wel een probleem. De vraag is hoe dat op te lossen. Saneringsprogramma’s hebben tien jaar geleden ook niet overal geholpen.’

Wat zijn wat LNV betreft de uitgangspunten voor een nieuw GVB?

‘Om te beginnen moet het nieuwe GVB perspectief bieden aan de visserij. Voor een maatschappelijk geaccepteerde visserijsector is over tien jaar ook nog plaats, en die moet dan ook nog een aardige boterham kunnen ver-

dienen. Wij zijn ervan overtuigd dat je op een duurzame wijze kunt vissen door bestanden verstandig af te romen. Visserij en mariene bescherming kunnen prima samengaan. Daarnaast moet het beleid eenvoudiger en het moet doeltreffend zijn, met uitvoerbare en handhaafbare regels. Verder willen we de hervorming aangrijpen om het GVB beter aan te laten sluiten op de Kaderrichtlijn Marien en Natura 2000. Dat moet ook als we over tien jaar een duurzame visserij willen hebben, waar maatschappelijk geen discussie meer over bestaat.’

LNV ziet ook graag een andere besluitvorming en implementatie van visserijbeleid.

‘Alle lidstaten zien dat de huidige besluitvorming op zijn kop moet. Nu is er centraal micromanagement; ministers besluiten over de dikte van een touw. Daar moeten we vanaf. Brussel zou moeten gaan over de strategie en langetermijndoelstellingen. Op een niveau lager, bijvoorbeeld de Noordzeelanden, kun je dat concreter uitwerken. Lastig is wel dat je gebonden bent aan Europese afspraken over wie wat mag besluiten, en ook het Europees parlement beslist nu mee. Een ander punt is dat het beleid in Brussel wordt gemaakt, en de controle en handhaving bij de lidstaten ligt. Om ongelijkheid te voorkomen, pleiten wij ervoor dat in Brussel bepaalde minimumstandaarden worden afgesproken die voor iedereen gelden.’

De markt moet een grotere rol krijgen?

‘Het is niet dat we als overheid nergens meer verantwoordelijk voor willen zijn. Maar een grotere rol aan markt en consumenten geven kan ons helpen de doelstellingen van het visserijbeleid te realiseren. Een marktinitiatief als MSC brengt veel teweeg. Er is misschien meer waar we bij aan kunnen haken, om te stimuleren en te faciliteren. Zo werken we samen de goede kant op. Daarnaast zal de visserijsector een omslag moeten maken van aanbod- naar vraagsturing. De aanvoersector moet meer gaan samenwerken in de keten en zich beter organiseren, en zo beter aansluiting vinden bij de wensen en eisen van de markt. Ook is een betere vermarkting van vis nodig. Schol is nu een bulkproduct, maar Nederlandse vissers zouden daar ook waarde aan toe kunnen voegen, meer sentiment.’